

ת"פ 19859/09/21 - מדינת ישראל נגד ליג'מלקם (שלמה) אדהן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 19859-09-21 מדינת ישראל נ' אדהן(עציר)

בפני בעניין:	כבוד השופט חגי טרסי המאשימה נגד הנאשמים	מדינת ישראל ליג'מלקם (שלמה) אדהן (עציר) ע"י ב"כ עו"ד מירי כהן
-----------------	--	---

גזר דין

כתב האישום

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן בו יוחסה לו עבירה של **שוד בנסיבות מחמירות** - עבירה על סעיף 402 (ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, המתלון הוא בעליו של בית עסק בראשון לציון. המתלון נהג, מדי כמה ימים, לצאת מבית העסק לעבר ביתו כשהוא נושא עמו סכומי כסף גבוהים. עובר ליום 1.9.19, בדרך שאינה ידועה במדויק, נודע לנאשם, לדנה אלפה, שלמה ימטה ומלקו אביץ' (להלן: "**החבורה**"), אודות ניהולו של המתלון. לאור מידע זה, גמלה בליבם של בני החבורה החלטה לשדוד את המתלון. לצורך כך, הצטיידו במוטות ופרטי לבוש להסוואת פניהם. כחלק מתכנון השוד, סיכמו החבורה כי דנה אלפה (להלן: "**דנה**") תשמש כתצפיתנית, ותודיע להם מתי יצא המתלון מבית העסק, בעוד הנאשם, שלמה ימטה ומלקו אביץ' (להלן: "**האחרים**") יתמקמו בקרבת ביתו של המתלון, יארבו לו, ובהגיעו אליהם ישדדו אותו בכוח ובאלימות.

בהתאם לסיכום האמור, ביום 1.9.19, בשעות הלילה המאוחרות, נפגשו בני החבורה בגינה ציבורית הצופה אל בית העסק. בהמשך, ביום 2.9.19 בשעה 00:02 לערך, עזבו הנאשם והאחרים את הגינה, בעוד דנה נשארה במקום, מתצפת לעבר בית העסק. בהתאם לסיכום, בשעה 00:25 לערך, דיווחה להם דנה טלפונית כי המתלון סגר את בית העסק ויצא ברגל לעבר ביתו. במקביל, הנאשם והאחרים התמקמו בקרבת ביתו של המתלון, שניים מהם חמושים במוטות, כשהם אורבים למתלון מאחורי שיח ופניהם מוסווים בפרטי לבוש שונים. בהגיע המתלון לקרבת ביתו, כשהוא נושא עמו תיק גב ובו כ-130,000 ₪, נגלו הנאשם והאחרים למתלון, סבבו אותו, ואחד מהם דרש ממנו למסור לידיהם את התיק.

המתלון הרים את ידו השמאלית, ובתגובה הכה אותו אחד מהם במכה חזקה בידו באמצעות מוט, בעוד השניים

הנוספים מצטרפים ומכים את המתלונן המפוחד. המתלונן ההמום ניסה להתגונן מפני התקיפה אך נפל ארצה, כשהוא אוחז בחוזקה בתיק הגב. הנאשם והאחרים המשיכו והיכו את המתלונן השרוע על הרצפה בבעיטות ומכות בראשו, כשהם גורמים לו לחבלות ביד ובראש, עד שאחד מהם הצליח לקחת את תיק הגב, והשלושה ברחו מהמקום. המתלונן הצליח להתרומם והחל לתור אחריהם. לאחר זמן קצר, הבחין המתלונן בנאשם כשהוא נושא עליו את תיק הגב, התקרב אליו, צעק לעברו שיעזוב את התיק, וזה ברח מהמקום כשהוא משליך מידו את התיק.

במסגרת הסדר הטיעון, תוקן כתב האישום והצדדים הגיעו להסכמה לפיה לא יחלקו על מתחם העונש ההולם למעשיו של הנאשם, ויאמצו לעניין זה את המתחם שנקבע בת"פ 46125-09-19 על ידי חברתי, כב' השופטת מרשק-מרום, בעניינם של האחרים - **מתחם הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל**, לצד ענישה נלווית. נוכח הסכמה זו, התמקדו טיעוני הצדדים במיקום העונש הראוי לנאשם בגדר המתחם. עוד הוסכם כי המאסר המותנה התלוי ועומד לחובת הנאשם יופעל חציו בחופף וחציו במצטבר לעונש שיוטל בגין העבירה.

טיעוני הצדדים

בפתח טיעוניו הבהיר ב"כ המאשימה כי עובדות כתב האישום המתוקן בו הורשע הנאשם זהות לחלוטין לעובדות בהן הורשעו שני שותפיו הנוספים, ימטה ואביץ'. באשר למרכיבי החומרה שבאירוע הנדון, הדגיש התובע המלומד כי אין מדובר במעשה ספונטאני, אלא באופרציה מתוכננת בקפידה, בה נטלו חלק ארבעה אנשים שונים, אשר חילקו ביניהם את התפקידים השונים הדרושים לצורך ביצוע השוד. הנאשם ושני שותפיו קיבלו את המידע על יציאת המתלונן מהתצפיתנית שפעלה בשיתוף עמם, ואז התנפלו עליו באלימות, הכו אותו בנשק קר והותירו אותו חבול בפתח ביתו. מדובר אפוא באירוע חמור המצריך נקיטת יד קשה וענישה מחמירה.

באשר למתחם, הגיעו כאמור הצדדים לידי הסכמה, ועל כן התמקד ב"כ המאשימה בשיקולים הנוגעים למיקום העונש הראוי בגדר המתחם. בתוך כך הדגיש את הצורך ליתן במקרה מעין זה משקל נכבד לשיקולי הרתעת הרבים, במטרה להרתיע עבריינים פוטנציאליים מתכנון וביצוע של מעשי שוד אלימים דומים. שיקול נוסף, אשר לו משקל רב בעניינו של הנאשם, הנו הצורך בהרתעת היחיד. בהקשר זה הפנה התובע לעברו הפלילי המכביד של הנאשם הכולל 10 הרשעות קודמות ו-8 תקופות מאסר, לאורך 19 שנים, מאז היותו קטין. לאורך השנים שב הנאשם וביצע פעם אחר פעם עבירות חמורות, בעיקר בתחום עבירות הרכוש, ועל אף העונשים שהוטלו עליו, לרבות עונשי מאסר מותנים, אשר הופעלו פעם אחר פעם, לא הורתע הנאשם ולא הפנים את חומרת מעשיו. ההפך הוא הנכון, המקרה הנוכחי מעיד על הסלמה בחומרת המעשים, כאשר הפעם נלוו לפגיעה ברכוש גם מעשי אלימות קשים בחבורה כלפי המתלונן. גם הפעם בוצעו המעשים כאשר לחובת הנאשם תלוי ועומד מאסר מותנה בן 10 חודשים, מבלי שהיה בכך כדי להרתיעו. על רקע מכלול נתונים אלה ראוי למקם את עונשו של הנאשם בחלק העליון של מתחם הענישה.

עוד התייחס ב"כ המאשימה בטיעונו לעונשים שהוטלו על שותפיו של הנאשם וטען כי השוואה ביניהם מלמדת כי עונשו של הנאשם צריך להיות החמור מכולם. במסגרת זו הזכיר כי לימטה, אשר נידון ל-54 חודשי מאסר בפועל, היו 6 הרשעות קודמות בלבד, והוא נשא רק 4 תקופות מאסר, בעוד עברו של הנאשם הנוכחי חמור פי כמה וכמה. כלפי ימטה לא היה תלוי ועומד מאסר מותנה כלשהו, אך הוא ביצע את העבירה בתקופת עיכוב ביצוע של עונש מאסר קודם שהוטל

עליו. לגבי אביץ', עליו הוטלו 42 חודשי מאסר בפועל, והופעל במצטבר מאסר מותנה בן 6 חודשים, הרי שבעברו 5 הרשעות קודמות בלבד ו-4 מאסרים קודמים.

ב"כ הנאשם הדגישה בטיעוניה את העובדה כי בניגוד לאחרים בחר הנאשם להודות במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, מבלי שהיה צורך בניהול המשפט, ובמיוחד מבלי שהתעורר הצורך בשמיעת עדותו של המתלונן, על כל הפגיעה המשנית אשר עשויה הייתה להתרחש בשל כך. בהקשר זה ציינה כי השותף ימטה הורשע רק לאחר שמיעת כלל הראיות, ואילו בעניינו של אביץ' גובש הסדר טיעון בהליכי גישור, אך ההסדר גובש רק לאחר שנשמעו כבר מספר עדויות, לרבות עדות המתלונן. לדבריה, ומבלי להקל ראש בעברו הפלילי של הנאשם, הרי שיש לתת ביטוי ממשי לנטילת האחריות, לחיסכון בזמן הציבורי ובעיקר לייתור הצורך בשמיעת עדות המתלונן פעם נוספת, ולהטיל על הנאשם עונש קל יותר מזה שהוטל על שותפיו.

באשר לעברו הפלילי של הנאשם, לא התכחשה הסנגורית המלומדת לכך שמדובר בעבר עשיר ומכביד, אך ציינה כי בשונה מהאחרים, לא הורשע הנאשם מעולם עד כה בעבירות אלימות. כמו כן הדגישה כי כמחצית מהרשעותיו הקודמות של הנאשם ישנות מאד ומתייחסות לתקופה בה היה עדיין נער צעיר. עוד הזכירה כי ימטה נטל חלק בביצוע העבירה בתקופת עיכוב ביצוע עונש מאסר מתיק אחר, ואילו אביץ' השתתף במעשים כ-7 חודשים בלבד לאחר שחרורו ממאסרו קודם. ב"כ הנאשם התייחסה גם לנסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם, שעלה ארצה בשנת 1991 כשהיה כבן 3, עם הוריו ושלושת אחיו. המשפחה חוותה קשיי קליטה והנאשם לא זכה מעולם בחוויית התבגרות נורמטיבית. כאשר השתחרר ממאסרו הראשון יצא ללא כל מערכת תמיכה, ונדרש להתמודד עם טרגדיות משפחתיות לאחר שאחותו ואחיו שמו קץ לחייהם. לדבריה, עייף הנאשם מאורח החיים העברייני שניהל והוא מעוניין להשתלב בטיפול ולהשתקם.

לבסוף, שמעתי את דברי הנאשם עצמו, בהם הביע חרטה על מעשיו וציין כי התבגר וכי כיום יש לו בת זוג והוא רוצה להשתלב בהליך שיקום ולהקים משפחה.

דין והכרעה

אין צורך להכביר במילים לגבי חומרת המעשים בהם נטל הנאשם חלק. הנאשם ושלושת שותפיו חברו זה לזה ובקור רוח, לאחר תכנון מוקדם והיערכות מקיפה, הוציאו לפועל מעשה שוד אלים ופוגעני אשר הותיר בגופו ובנפשו של המתלונן חותם ארוך טווח. די בהקשר זה לעיין בעובדות כתב האישום, בדבר ההצטיידות המוקדמת בנשק קר ובאמצעי הסוואה, לצד חלוקת האחריות, הביצוע המקצועי והאלימות הקשה שהפעילו בני החבורה כלפי המתלונן, ולצידן בתסקיר קורבן העבירה המפורט אשר מצביע על הפגיעה הקשה בתחושת המוגנות של המתלונן ועל היזקקותו לטיפול בשל הפגיעה הרגשית, הכלכלית והחברתית שספג (ליתר הרחבה ראו פירוט עיקרי התסקיר, כפי שבא לידי ביטוי בגזר הדין מיום 8.9.20, בעניינו של אביץ').

על רקע נתונים אלה בדבר חומרת האירוע, והענישה הנוהגת במקרים דומים, כפי שבאה לידי ביטוי נרחב בגזרי הדין של שותפיו של הנאשם, קבעה חברתי, כב' השופטת מרשק-מרום, **מתחם עונש הולם של 3 עד 6 שנות מאסר בפועל**,

לצד ענישה משלימה. ב"כ הצדדים עתרו במשותף לאימוץ מתחם זה גם בעניינו של הנאשם, ואין לי אלא לצרף את הסכמתי לקביעות אלה, אשר משקפות כראוי את הפגיעה המשמעותית בערכים החברתיים שנפגעו, את מכלול נסיבות ביצוע העבירה ואת הענישה הנוהגת. לפיכך יתמקד מעתה הדיון בשאלת מיקום העונש הראוי בעניינו של הנאשם, לנוכח מכלול הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, אלא נוגעות יותר לנאשם עצמו, לעברו ולדפוסיו, ותוך מתן משקל כמתחייב לענישה שהוטלה על שותפיו, בשים לב לנקודות הדמיון והשוני ביניהם.

אם אפתח בנתוניו של הנאשם שלפני, הרי שמדובר עדיין באדם צעיר, כבן 34 בלבד, אלא שעברו הפלילי מכביד ביותר ומעיד בעליל על כך שאת העונש הראוי לו יש למקם במעלה המתחם, במרחק רב מהרף התחתון של המתחם שנקבע. עיון בגיליון ההרשעות הקודמות שלו מלמד כי עוד בשנת 2003, בהיותו כבן 15 בלבד, הורשע בבית המשפט לנוער במספר רב של עבירות רכוש מגוונות, ונידון לראשונה למאסר בפועל, למשך 12 חודשים. מאז, ולאורך עשרים השנים האחרונות לערך, לא חלה הטבה בדרכיו והוא שב ונדון בבתי המשפט, פעם אחר פעם, בעשר הזדמנויות שונות, בגין עבירות רכוש חמורות, אליהן נלוות לעיתים עבירות מתחומים אחרים. בגין מעשיו החמורים נשא הנאשם תקופות מאסר רבות, ואציין רק את הבולטות שבהן. כך, כבר בשנת 2004, בעודו קטין, הוטל עליו עונש של 30 חודשי מאסר בפועל, ב-2006 נידון ל-18 חודשי מאסר בפועל, ב-2009 לעונש מאסר בן 32 חודשים וב-2013 ל-60 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות רכוש וסמים.

למרבה הצער, לא היה בעונשים אלה ובעונשי מאסר מותנה שהוטלו לאורך השנים, והופעלו בהמשך, כדי להרתיע את הנאשם או לשנות את דרכיו, וגם כיום תלוי ועומד לחובתו מאסר מותנה בר הפעלה למשך 10 חודשים. לנאשם אין אמנם הרשעות קודמות בעבירות אלימות, אך בצדק הזכיר התובע את העובדה כי עבירת השוד משלבת בתוכה את המוטיבציה הרכושית-כלכלית עם הנכונות לנקוט באלימות על מנת לממש את אותן מטרות כלכליות, ועל כן יש בה, בנסיבותיו של הנאשם משום הסלמה ממשית, על רקע עבירות הרכוש הרבות מספור בהן הורשע בעבר.

אינני מקל ראש חלילה בנסיבותיו האישיות והמשפחתיות הקשות של הנאשם, כפי שאלה באו לידי ביטוי בטיעוני באת כוחו. אכן נדמה כי מדובר בסיפור קליטה קשה ועצוב, ובנאשם אשר נדרש להתמודד כבר מגיל צעיר עם נסיבות חיים שאינן פשוטות כלל ועיקר. עם זאת, בשים לב לגילו כיום ולאורח החיים העברייני שסיגל לעצמו, תוך פגיעה חוזרת ונשנית בערכים חברתיים חשובים, ובהעדר אופק טיפולי-שיקומי, זולת הבעת נכונות מילולית גרידא להשתלבות עתידית בהליכי שיקום, משקלם של אותם שיקולים אישיים אינו רב, ואין מנוס מלתת ביטוי מרכזי בענישה לעבר המכביד ולצורך בהטלת עונש אשר ירתיע בראש ובראשונה את הנאשם, ומתוך תקווה גם אחרים כמותו, מפני ביצוע עבירות דומות בעתיד.

בשים לב לכל אלה, דומה כי השיקול המרכזי, היחיד כמעט, אשר מצדיק הימנעות ממיצוי הדין, נעוץ בהודאה ונטילת האחריות, אשר ייתרה את הצורך בניהול המשפט ובשמיעת עדות המתלונן, וזאת בשונה משני שותפיו, אשר הורשעו רק לאחר שנשמעה עדותו של זה. אתייחס אפוא לנתונים הרלבנטיים לגבי אותם שותפים ולעונש שהושת עליהם, בטרם אכריע סופית בעניינו של הנאשם.

בעניינו של שלמה ימטה נשמעו הראיות עד תום, וניתנה הכרעת דין מרשיעה, שלא על יסוד הודאה במעשים. בגזר דינו צוין כי לחובתו 6 הרשעות קודמות בין השנים 2008 ועד 2019 במגוון עבירות רכוש, סמים ואלימות. עוד בבית המשפט

לנוער נדון ל-16 חודשי מאסר בפועל. בהמשך, בשנת 2010, נדון ל-8 חודשי מאסר בגין מעשה אלימות כלפי שוטר ועובד ציבור, בשנת 2013 הוטלו עליו 20 חודשי מאסר בגין עבירת סמים ובשנת 2009 נשלח ל-13 חודשי מאסר בפועל. את מעשה השוד ביצע בתקופת עיכוב הביצוע של אותו מאסר אחרון ובית המשפט קבע עקב כך כי "**אין גבול לתעוזה של הנאשם, אשר דבר אינו מרתיעו**". העונש מוקם במרכז מתחם הענישה ועל ימטה הוטלו 54 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלונן בסך 10,000 ₪. ערעור שהוגש על חומרת העונש (ע"פ 5827/21) נדחה, לאחר שבתום הדיון הודיע בא כוחו של ימטה כי הוא אינו עומד על הערעור.

באשר לשותף הנוסף, מלקו אביץ', הרי שבעניינו התקיים הליך גישור, ולאחר שנשמעו חלק מעדויות התביעה, לרבות עדות המתלונן, גובש הסדר טיעון במסגרתו הודה אביץ' במיוחס לו וסוכם כי המאשימה תעתור לעונש של 4 שנות מאסר, כולל הפעלת מאסר מותנה בן 12 חודשים. לחובתו של אביץ' עמדו 5 הרשעות קודמות בעבירות רכוש חמורות, איומים, תקיפת שוטר, הפרעה לשוטר, החזקת סכין וחבלה כשהעברין מזוין. הוא נשא מספר תקופות מאסר בפועל, החל משנת 2010 בה נדון כקטין, וכלה בשנת 2019 אז נשפט בגין עבירות רכוש ל-15 חודשי מאסר בפועל. את העבירה הנוכחית ביצע 7 חודשים בלבד לאחר ששוחרר ממאסר קודם, וכשמאסר מותנה תלוי ועומד לחובתו. בית המשפט קבע כי אלמלא הסדר הטיעון, היה מקום להטיל על אביץ' עונש חמור יותר, באמצע המתחם, אך לא מצא הצדקה לחרוג מההסדר והטיל על אביץ' 42 חודשי מאסר, לצד הפעלת המאסר המותנה חציו בחופף וחציו במצטבר, כך שבסך הכל הוטלו על אביץ' 48 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי ופיצוי בהיקף דומה.

עיון בגזרי הדין בעניינם של שני השותפים ובגיליון ההרשעות של כל אחד ואחד מהם מלמד כי לחובתם אכן עבר פלילי רלוונטי, אשר שימש כשיקול משמעותי לחומרה בגזירת דינם. כל אחד מהם אכן טעם טעמים של מאסרים קודמים, ובניגוד לנאשם שלפני, הורשע כל אחד מהם בהזדמנות כזו או אחרת גם בעבירות אלימות. עם זאת, ככל שמדובר בעבר הפלילי, מצבו של הנאשם שלפני חמור באופן ניכר מזה של שני שותפיו הן במספר ההרשעות, הן בכמות התיקים בהם הורשע, הן במספר תקופות המאסר שנשא והן בחומרת העונשים שהוטלו עליו. כך למשל, לשם ההמחשה, אזכיר כי הנאשם נשא לאורך השנים, בין היתר, עונשי מאסר למשך 32 חודשים ואף 60 חודשים, בעוד תקופת המאסר הארוכה ביותר בה נשא אחד השותפים לא עלתה על 20 חודשים. לפיכך, בהיבט משמעותי זה, ראוי היה הנאשם לעונש מכביד בהרבה, בגדר המתחם, משני שותפיו האחרים.

מנגד, כזכור, הודה הנאשם במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, וחסך את הצורך בניהול המשפט ובשמיעת עדות המתלונן. מדובר בשיקול משמעותי לקולא, וזאת במיוחד בהשוואה לעניינו של ימטה, אשר הורשע בהכרעת דין מנומקת לאחר שמיעת כלל הראיות, ולא נטל אחריות על מעשיו. עוד ראוי לציין, בהשוואה לימטה, כי הנאשם ביצע את המעשים בעת שהיה תלוי ועומד לחובתו מאסר מותנה, ומאידך כי ימטה נטל בהם חלק בתקופת עיכוב הביצוע של עונש מאסר אחר. ניתן כמובן לדוש ולדקדק בנוגע למשקלו היחסי של כל נתון ונתון, אך דומני כי בקווים כלליים, ומבלי שיהיה בכך משום מיצוי הדין עם הנאשם, נכון יהיה למקם את עונשו באמצע המתחם, בדומה לימטה, לצד הפעלת המאסר המותנה, ובכך יינתן ביטוי ראוי לפערים המסוימים ביניהם, אשר בהעדרם עשוי היה עונשו של הנאשם להיות חמור אפילו יותר. באשר לעניינו של אביץ', הרי שהשפעתו על עונשו של הנאשם נמוכה, שכן העונש שהוטל עליו היה תולדה של הסדר טיעון עונשי, ובית המשפט שדן אותו אף ציין מפורשות כי אלמלא הסדר הטיעון היה גם עונשו של אביץ' ממוקם באמצע המתחם, לצד הפעלה במצטבר של המאסר המותנה.

התוצאה היא, כי עונשו של הנאשם ימוקם באמצע המתחם שנקבע, וכי בהתאם להסכמה שגובשה יופעל המאסר המותנה חציו בחופף וחציו במצטבר, וזאת לצד ענישה משלימה בדמות מאסר מותנה ופיצוי הולם למתלונן.

אשר על כן אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 54 חודשים.
2. אני מורה על הפעלת מאסר על תנאי בן 10 חודשים, אשר הוטל על הנאשם בת"פ 27523-03-13, מחציתו במצטבר ומחציתו בחופף, כך שבסך הכל יישא הנאשם עונש מאסר בפועל בן 59 חודשים מיום המעצר - 1.9.21.
3. 12 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר לא יעבור הנאשם עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.
4. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר לא יעבור הנאשם עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון.
5. פיצוי למתלונן בסך 10,000 ש"ח. הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט בתוך 90 יום, ויועבר על ידי המזכירות למתלונן על פי פרטים שיסופקו על ידי המאשימה.

זכות ערעור בתוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ז סיוון תשפ"ב, 26 יוני 2022, במעמד הצדדים.